

sin Udtalelse, at naar vi kæmpe med den indre Mission, skulde vi kæmpe med aandelige Vaaben. Det har jeg ikke det mindste imod, men jeg forlanger, at vi saa skulle være ligestillede, saa skulle vi ikke paa Forhaand give denne Retning 25,000 Kr., for at den kan kæmpe mod os. Lad den staa lige med os, lad den selv samle sine Penge og drive Agitation med egne Kræfter, det maa vi andre, og det vil jeg anbefale, at Missionen ogsaa gør.

Formanden (Sofus Høgsbro): Det ærede Medlem udtalte en Beskyldning mod Gardens Officerer, som ikke bør fremsættes, naar man ikke har bestemte Beviser derfor.

Busk: Det maatte maaske være mig tilladt med et Par Ord yderligere at motivere mit Standpunkt, som jeg fremsatte i Gaar, og svare ganske kortelig paa de fremkomne Bemærkninger. For det første skal jeg vende mig til det ærede Medlem for Assens (Berntsen). Før han kom ind paa at tale om den Bevilling, som det ærede Medlem, der nu satte sig, talte udførlig om, kom han til i sin Tale at nævne et Par Ting, som jeg er ganske uenig med ham om. Det ene angaar disse Foredrag. Dette Ændringsforslag angaaende disse Foredrag, som var fratrukket af Ministeren, er jo nu blevet optaget af andre Medlemmer, og vi have derfor endnu Lov til at omtale det. Og der maa jeg sige for mit Vedkommende, at jeg vilde have ønsket, at vi kunde have stemt for det; det var min personlige Mening, men over for alle de Ændringer, der forelaa, og over for den Enighed, man saa gerne vilde være i med sine Partifæller saa vidt muligt, have vi ikke tiltraadt dette Forslag. Jeg vil altsaa sige det ærede Medlem, at det forundrer mig noget, at han var en saadan Modstander af disse Foredrag. Baade han og jeg ere jo opvoksede under Forhold, hvor netop Foredragsvirksomheden havde begyndt at udvikle sig, og jeg antager, at det ærede Medlem har gjort den samme Erfaring som jeg, at Interessen for Foredrag har vist sig at være saa stor og saa alvorlig ude blandt Landbefolkningen, at det har kostet den danske Landbostand adskillige — ja, vi kunne vel sige Hundrede Tusinder at opføre sine Forsamlingshuse. Herigennem har netop den danske Landbostand vist sin Interesse for denne Sag. Da vi havde en Kultusminister, som forbød os at holde vore politiske Møder i vore Skoler, førte det til en raskere Udvikling af Forsamlingshusene, fordi vi virkelig vilde

have Lov til at samles. Og nu er det, jeg siger til det ærede Medlem, at det skulde dog være mærkeligt, om han ikke har gjort den samme Erfaring som jeg: vi have hørt mange Foredrag med megen Romantik og uhyre meget Bavl baade med Hensyn til Folkelighed og Kristelighed; og om vi ogsaa have hørt noget godt, have vi hørt disse Foredrag benyttede paa en Maade, saa de ikke altid have gjort den Nytte, vi kunde ønske. Men jeg kan ikke forstaa, at det ærede Medlem vil sætte sig mod, at vi faa Folk til at komme fra Landets eneste, store Højskole, Folk, som kunde komme ud i Landet og meddele os i Sammenhæng nogle Foredrag, som vi kunne have reel Nytte af. Det ærede Medlem ved jo selv, at vi paa denne Finanslov have bevilget 1,500 Kr., for at nogle Mænd kunne rejse Landet rundt og holde nogle ganske faa Foredrag om Kirkehistorie, en Bevilling, som findes paa § 26. Jeg tror, at den Slags Foredragsrækker, der her er Tale om, kunde gøre Nytte i langt højere Grad end de Foredrag, vi bevilge de 1,500 Kr. til. Naar derfor det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) har været med til at rejse en Bevægelse for, at Arbejderne ogsaa skulde have Foredrag, ja saa ere vi enige om paa denne Finanslov at muliggøre, at de ogsaa kunne faa dem. Jeg kan derfor heller ikke forstaa det ærede Medlems Modstand paa anden Maade, end at det er, fordi saadanne specielle Venner af det ærede Medlem som det ærede Medlem for Valby (Oscar Hansen) og Holbæk (Fogtmann) interessere sig for Foredragene; derfor faar det ærede Medlem for Assens Afsky for disse Foredrag. For øvrigt maatte han netop, forekommer det mig, i Henhold til sin Fortid stille sig paa det Standpunkt, at han maatte ønske, at vi fik de Foredrag paa Landet, som vi vist kunne have megen Nytte af. Der staa jo ikke, at de udelukkende skulle holdes i Byerne, men der staa ganske vist „navnlig i Købstæderne“. Saa skal jeg ogsaa sige et Par Ord til det ærede Medlem om de Hassagerske Legater. Jeg kan ikke se rettere, hvad jeg ogsaa udtalte i Gaar, end at vi, naar vi af Kommunitetets Midler straks bevilge 30,000 Kr., saa at Legaterne til de studerende kunne træde i Kraft øjeblikkelig, derigennem gøre vort til, at Strømmen af studerende Folk bliver stærkere og større, og derfor anbefaler jeg fremdeles ikke at bevilge de 30,000 Kr. Jeg vil ogsaa i denne Forbindelse spørge det ærede Medlem om en Ting. Det